

ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ว ๒๕๕๓

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ และสำนักงาน/ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค รายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกาทั่วประเทศจำนวน ๔๙๕ ราย โดยจังหวัดที่พบผู้ป่วย สูงสุด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดตราด จังหวัดแพร่ และจังหวัดระยอง ดังนั้น เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสซิกา จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๑. สร้างการรับรู้ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบว่า โรคติดเชื้อไวรัสซิกา เป็นโรคที่สามารถติดต่อและแพร่เชื้อได้ โดยเชื้อสามารถติดต่อจากคนหนึ่งไปอีกรายหนึ่งโดยการมีเพศสัมพันธ์ และการถ่ายเลือด โดยมีบุคคลกลุ่มเสี่ยง ดังนี้

- (๑) หญิงตั้งครรภ์
- (๒) วัยทำงานอายุ ๒๕ - ๕๔ ปี
- (๓) เด็กวัยเรียนอายุ ๕ - ๑๔ ปี

๒. อาการของโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

- (๑) มีไข้
- (๒) มีผื่นแดงแบบ Maculopapular
- (๓) ปวดศีรษะ
- (๔) เยื่อบุตาอักเสบ
- (๕) ตาแดง
- (๖) ปวดข้อ
- (๗) ต่อมมน้ำเหลืองโต
- (๘) อูจจาระร่วง

๓. การป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ดังนี้

(๑) กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งในบ้านและบริเวณบ้าน โดยการทำความสะอาด การเทน้ำทิ้ง หรือครอบฝาภาชนะที่สามารถบรรจุน้ำ เพื่อไม่ให้มีน้ำขังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง

(๒) พักผ่อนให้เพียงพอ

(๓) ระวังไม่ให้ยุงกัด โดยสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวให้มิดชิด และใช้ยาทาป้องกันยุงกัด

(๔) นอนกางมุ้ง และติดมุ้งลวดที่ประตู หน้าต่าง

รายละเอียดตาม QR Code ท้ายหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐ ๙๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 23468
วันที่ 16 พ.ค. 66 เวลา น.

ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว ๕๗๗๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๗๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เลขที่รับ 10868
วันที่ 16 พ.ค. 66

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์มาตรการเฝ้าระวังและผลกระทบต่อสุขภาพจากโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเฝ้าระวังและผลกระทบต่อสุขภาพจากโรคติดเชื้อไวรัสซิกา จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค รายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกาทั่วประเทศ จำนวน ๔๙๕ ราย โดยจังหวัดที่พบผู้ป่วยสูงสุด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดตราด จังหวัดแพร่ และจังหวัดระยอง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสซิกา จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๑. สร้างการรับรู้ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบว่า โรคติดเชื้อไวรัสซิกา เป็นโรคที่สามารถติดต่อและแพร่เชื้อได้ โดยเชื้อสามารถติดต่อจากคนหนึ่งไปอีกรายหนึ่งโดยการมีเพศสัมพันธ์ และการถ่ายเลือด โดยมีบุคคลกลุ่มเสี่ยง ดังนี้

- (๑) หญิงตั้งครรภ์
- (๒) วัยทำงานอายุ ๒๕ - ๕๕ ปี
- (๓) เด็กวัยเรียนอายุ ๕ - ๑๔ ปี

๒. อาการของโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

- (๑) มีไข้
- (๒) มีผื่นแดงแบบ Maculopapular
- (๓) ปวดศีรษะ
- (๔) เยื่อบุตาอักเสบ
- (๕) ตาแดง
- (๖) ปวดข้อ
- (๗) ต่อมมน้ำเหลืองโต
- (๘) อูจจาระร่วง

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่น
และประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
เลขที่รับ 1055
วันที่
เวลา

/๓. การป้องกัน ...

๓. การป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ดังนี้

(๑) กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งในบ้านและบริเวณบ้าน โดยการทำความสะอาด
การน้ำทิ้ง หรือครอบฝาภาชนะที่สามารถบรรจุน้ำ เพื่อไม่ให้มีน้ำขังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง

(๒) พักผ่อนให้เพียงพอ

(๓) ระวังไม่ให้ยุงกัด โดยสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวให้มิดชิด และใช้ยาทาป้องกันยุงกัด

(๔) นอนกางมุ้ง และติดมุ้งลวดที่ประตู หน้าต่าง

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ <https://shorturl.asia/ByCL3> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขท้องถิ่น

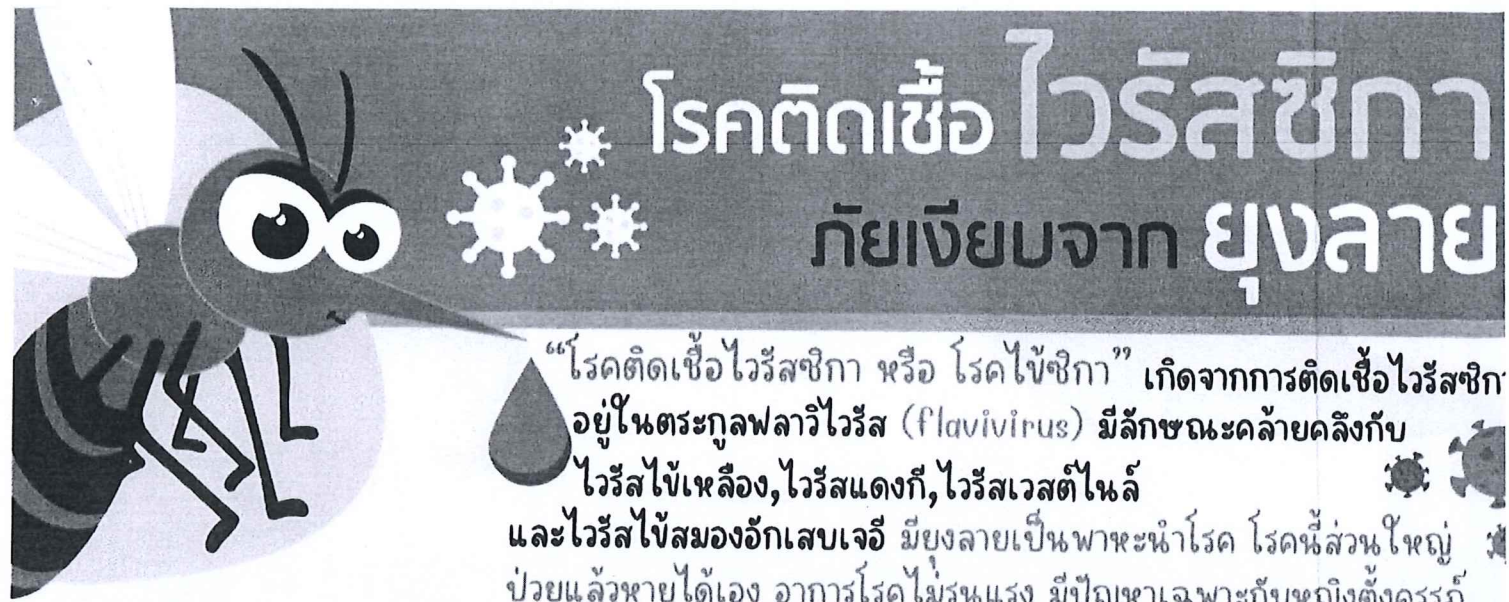
กลุ่มงานป้องกันโรค

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสาวรัตนภรณ์ สองแก้ว

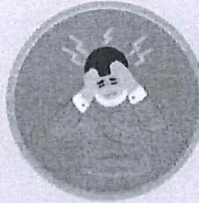
ว่าที่ร้อยตรี สันติ สาตร์ช่วง

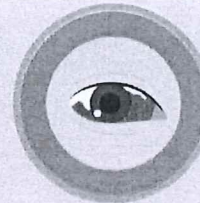
อาการ

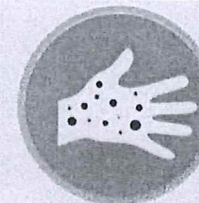
มีไข้

ปวดศีรษะ

ตาแดง

มีผื่นแดง

ปวดข้อ
ปวดกล้ามเนื้อ

หากได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง อาการเหล่านี้จะทุเลาลงภายในเวลา 2 -7 วัน

ปกติ

ผิดปกติ

การติดเชื้อในสตรีมีครรภ์ อาจทำให้เกิดภาวะ
ศีรษะเล็กในเด็กแรกเกิด (Microcephaly)

การรักษา

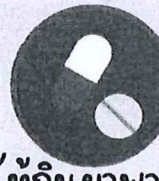
ส่วนใหญ่มัมีอาการไม่รุนแรง สามารถรักษาได้โดย...

1 พักผ่อน
ให้เพียงพอ

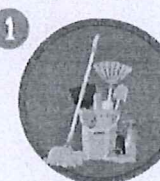
2 ดื่มน้ำมาก ๆ

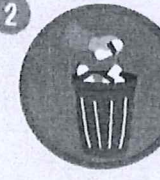
3 หากมีไข้ให้กินยาพาราเซตามอล
ห้ามกินแอสไพริน

หากอาการไม่ดีขึ้นควรรีบไปพบแพทย์

การป้องกัน

1 เก็บบ้าน ให้สะอาดปลอดโปร่ง

2 เก็บขยะ คัดแยกขยะ
และทิ้งให้เรียบร้อย

3 เก็บน้ำ ปิดฝาภาชนะให้สนิท
หรือเทน้ำทิ้ง เพื่อไม่ให้ยุงลาย
วางไข่และอาศัยอยู่ในบ้าน

โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

(Zika virus disease)

ข้อมูล ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2566

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

โรคติดเชื้อไวรัสซิกา เกิดจากการติดเชื้อไวรัสซิกา (Zika virus-ZIKV) ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่มักไม่แสดงอาการ แต่การติดเชื้อในหญิงตั้งครรภ์อาจทำให้ทารกมีความพิการแต่กำเนิด เช่น ทารกศีรษะเล็ก (microcephaly) อาจพบหินปูนจับในเนื้อสมอง (intracranial calcifications) และอาจมีความพิการที่อวัยวะอื่นร่วมด้วย เช่น ขนขา ข้อ เป็นต้น ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในอนาคต

การติดต่อ สามารถติดต่อและแพร่เชื้อได้หลายทาง สาเหตุหลักของการติดเชื้อเกิดจากการถูกยุงลายที่มีเชื้อไวรัสซิกากัด (เช่นเดียวกับโรคไข้เลือดออก และโรคไข้ปวดข้อยุงลาย) และสามารถติดต่อจากคนสู่คนได้ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ การถ่ายเลือด ในหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อไวรัสซิกาอาจแพร่เชื้อสู่ทารกในครรภ์ ส่งผลกระทบต่อทารกในครรภ์ โดยเฉพาะการติดเชื้อในไตรมาสแรก

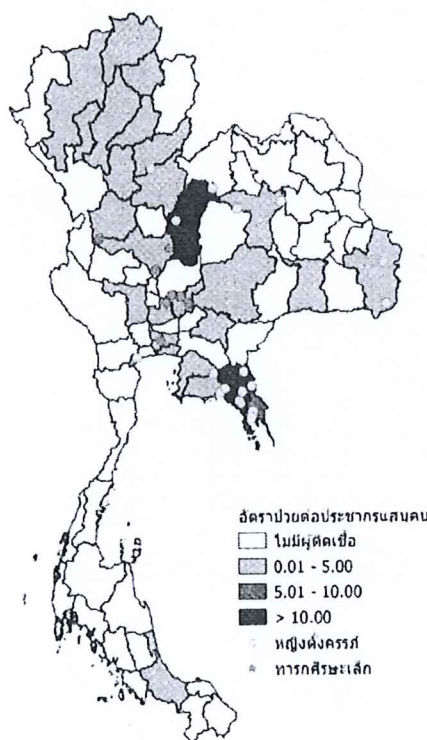
อาการแสดงและการวินิจฉัย ระยะฟักตัวหลังจากรับเชื้อจนแสดงอาการเฉลี่ย 4 - 7 วัน ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่ไม่แสดงอาการ หรือมีอาการไม่รุนแรง อาการที่พบได้บ่อย ได้แก่ มีไข้ มีผื่นแดงแบบ Maculopapular ปวดศีรษะ เยื่อบุตาอักเสบ ตาแดง ปวดข้อ และอาจมีอาการอื่น ๆ เช่น ต่อม้ำเหลืองโต อูจจาระร่วง การวินิจฉัยทำได้โดยการตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสซิกาในเลือด หรือปัสสาวะ ด้วยวิธี PCR สำหรับทารกที่มีศีรษะเล็ก ต้องตรวจภูมิคุ้มกันที่จำเพาะต่อเชื้อไวรัสซิกา (ZIKV IgM)

การรักษา โรคนี้ยังไม่มีวัคซีนหรือยารักษาจำเพาะ ใช้การรักษาตามอาการเป็นหลัก เช่น การใช้ยาลดไข้ หรือยาบรรเทาอาการปวด เนื่องจากมีอาการคล้ายคลึงกับไข้เลือดออกและไข้หวัดใหญ่ อาจแยกโรคยากในช่วงแรก จึงมีข้อควรระวังคือห้ามรับประทานยาแอสไพริน หรือยากลุ่มลดการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDs) เนื่องจากรบกวนการทำงานของเกล็ดเลือด และเสี่ยงต่อการมีเลือดออกง่าย

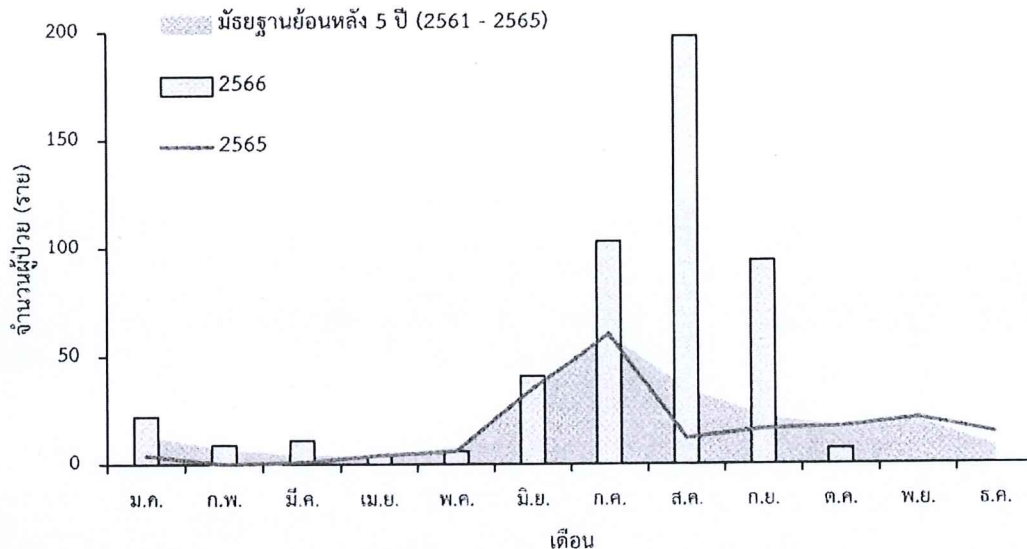
ข้อมูลจากการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 11 ตุลาคม 2566 พบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกา 495 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.75 ต่อประชากรแสนคน จาก 29 จังหวัด ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต ซึ่งจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าปีที่ผ่านมาและค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี แนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นในช่วงฤดูฝน ตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นมา และพบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนสิงหาคม โดยมีผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี ถึง 6 เท่า หลังจากนั้นในเดือนกันยายนเริ่มมีแนวโน้มผู้ป่วยลดลง แต่ยังคงสูงกว่าปีที่ผ่านมา และสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1 : 1.4 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด 3 อันดับ คือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนคิดเป็น 1.20 รองลงมา คือ 35-44 ปี (1.11) และ 45-54 ปี (0.85) จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูง 5 จังหวัดแรก ได้แก่ จันทบุรี (22.93)

เพชรบูรณ์ (10.96) ตราด (9.21) แพร่ (3.70) และ ระยอง (2.91) ได้รับรายงานผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสซิกา จากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด (Event-based surveillance) เป็นหญิงตั้งครรภ์ 18 ราย ใน 8 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี 6 ราย ขอนแก่น ตราด เพชรบูรณ์ ระยอง อุบลราชธานี จังหวัดละ 2 ราย พิษณุโลก และ สมุทรสงคราม จังหวัดละ 1 ราย ทารกศีรษะเล็ก 9 ราย ใน 3 จังหวัด ได้แก่ สระบุรี 5 ราย นครสวรรค์ (3) และ กรุงเทพมหานคร (1) ไม่มีรายงานผู้ติดเชื้อในกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร (Guillain- Barré Syndrome) และผู้ป่วย โรคทางระบบประสาทอักเสบอื่นๆ (รูปที่ 1)

สำหรับประเทศไทย ตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพาะพันธุ์ยุงลาย และปัจจุบัน ยังไม่มียารักษาหรือวัคซีนที่จำเพาะ ทำให้ยังคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการเฝ้าระวังพบว่ามีผู้ป่วย ติดเชื้อไวรัสซิกามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูฝน (รูปที่ 2) และยังคงพบหญิงตั้งครรภ์ติดเชื้อ ซึ่งอาจส่งผลต่อ ทารกในครรภ์ ทำให้เกิดภาวะศีรษะเล็ก และพัฒนาการล่าช้าได้ จึงควรดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรค และเฝ้าระวังหญิงตั้งครรภ์อย่างเข้มข้น

รูปที่ 1 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อที่เป็นหญิงตั้งครรภ์ และทารกศีรษะเล็กรายจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 11 ตุลาคม 2566

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 11 ตุลาคม 2566 เปรียบเทียบกับจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อปีก่อนหน้า และค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (2561 - 2565)

คำแนะนำเพื่อป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อ

สำหรับประชาชน

1. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งในบ้านและบริเวณบ้าน โดยการทำความสะอาด การเทน้ำทิ้ง หรือครอบฝาภาชนะที่สามารถบรรจุน้ำ เช่น กระจาดต้นไม้ เพื่อไม่ให้มีน้ำขังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง รวมถึงช่วยกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในสถานที่ที่คนรวมตัวกัน เช่น วัด โรงเรียน โรงพยาบาล เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อในชุมชน
2. ระวังไม่ให้โดนยุงกัด โดยสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวให้มิดชิด และใช้ยาทาป้องกันยุงกัด
3. นอนกางมุ้ง และติดมุ้งลวดที่ประตู หน้าต่าง

สำหรับผู้ป่วย

1. ห้ามรับประทานยาแอสไพริน หรือยาในกลุ่มลดอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDs) เพราะอาจทำให้เกิดเลือดออกในอวัยวะภายในได้ง่ายขึ้น หากอาการไม่ดีขึ้น ควรรีบพบแพทย์
2. หากผู้ป่วยมีเพศสัมพันธ์ ควรมีการป้องกันที่เหมาะสม อย่างน้อย 1 เดือน
3. หากมีไข้ ออกผื่น ตาแดง หรือปวดข้อ หรือมีอาการสงสัยที่จะเป็นโรคนี้ได้ โดยเฉพาะหญิงตั้งครรภ์ ควรรีบไปพบแพทย์

เรียบเรียงโดย : ลีลาวรรณ สุขโข สุภาภรณ์ จุจันท์ ภาวินี ด้วงเงิน
กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค